

• FARMACEUTICKÝ OBZOR 1/2004 • SÚHRNY

• PREHĽADY A EXPERIMENTÁLNE PRÁCE

K. SZŐCS, R. SOTNÍKOVÁ: Úloha reaktívnych foriem kyslíka v cievach

/s. 3 – 12

Reaktívne formy kyslíka (RFK) sa v súčasnosti považujú za regulačné molekuly v signálnych dráhach ovplyvňujúcich funkciu ciev. Superoxidový aniónový radikál (ďalej O_2^- , superoxid) a peroxid vodíka sa zúčastňujú na raste hladkého svalu, diferenciácii buniek a apoptóze. Z veľkého počtu potenciálnych zdrojov superoxidu vo vaskulatúre je najdôležitejšia NAD(P)H-oxidáza.

Počas rôznych patologických stavov a chorôb srdca a ciev dochádza k zvýšenej produkcií RFK. V práci sa rozoberá úloha superoxidu v cievnych poruchách, ako je endotelová dysfunkcia, ateroskleróza, hypertenzia a restenóza po balónikovej angioplastike a tiež možnosti antioxidačnej terapie týchto porúch.

Kľúčové slová: voľné kyslíkové radikály - kardiovaskulárne choroby – antioxidanty - NAD(P)H-oxidáza

I. MALÍK, E. SEDLÁROVÁ, J. CSÖLLEI, P. KURFÜRST: Nové atypické antipsychoticky pôsobiace liečivá na báze substituovaných arylpiperazínov I /s. 13 – 17

Schizofrénia je ochorenie s neznámou etiológiou, ktoré je charakterizované pozitívnymi a negatívnymi symptómami. Klasické antipsychoticky pôsobiace liečivá (haloperidol) dominantne zmierňujú pozitívne symptómy utlmením dopamínergnej neurotransmisie v mezolimbickej oblasti mozgu. Keďže terapiu týmito liečivami veľmi často sprevádzajú extrapyramidálne vedľajšie účinky, tarditívna diskinezia alebo hyperprolaktinémia, v centre pozornosti výskumu liečivá sú preto, tzv. atypické antipsychotiká, ktoré preukazujú menej vedľajších účinkov a sú účinné pri terapii pozitívnych aj negatívnych symptomov schizofrénie. Multireceptorová aktivita arylpiperazínových štruktúr, antagonistov dopamínových receptorov – atypických antipsychoticky pôsobiacich liečiv, indikuje ich použitie pri liečbe schizofrénie.

Kľ ú č o v é s l o v á: Schizofrénia – klasické a atypické antipsychotiká – substituované arylpiperazíny

• **PERSONÁLIE**

VI. Špringer, P. Kovács: Milan Chalabala – *In memoriam* 21. 9. 1928 – 24. 12. 2003

/s. 19

• **ÚRADNÉ OZNAMY**

V Y H L Á Š K A 349/2003 Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky zo 4. augusta 2003, ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 219 /2003 Z. z. o zaobchádzaní s chemickými látkami, ktoré možno zneužiť na nezákonnú výrobu omamných látok a psychotropných látok a o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov /s. 20 – 30

• **NOVÉ KNIHY** /s. 31

• FARMACEUTICKÝ OBZOR 1/2004 • SUMMARY

• **REVIEWS AND ARTICLES**

K. SZŐCS, R. SOTNÍKOVÁ: The Role of Oxygen Reactive forms in Vessels
/p. 3 – 12

Oxygen reactive forms (RFK) are now regarded as regulating molecules in signal paths influencing vessel function. Superoxide anion radical and hydrogen peroxide participate in the growth of a smooth muscle, cell differentiation and apoptosis. NAD(P)H-oxidase is the most important among great numbers of potential superoxide sources in vessels. In the course of various pathological conditions and heart and vessels diseases the RFK output is increased. The role of superoxide in vascular diseases such as endothelium dysfunction, atherosclerosis, hypertension and restenosis after balloon angioplasty as well as the possibility of antioxidant therapy of these diseases are discussed.

Key words: free oxygen radicals – cardiovascular diseases – antioxidants - NAD(P)H-oxidase

I. MALÍK, E. SEDLÁROVÁ, J. CSÖLLEI, P. KURFÜRST: Antipsychotic medicaments based on substituted arylpiperazines I. /p. 13 – 18

Schizophrenia is a disease with unknown etiology which is characterized by so-called positive and negative symptoms. the classic antipsychotic drugs (haloperidol) dominantly reduce positive symptoms by lowering dopaminergic neurotransmission in the mesolimbic brain area. The therapy by these medicaments often leads to extrapyramidal side effects, tarditive dyskinesia or hyperprolactinaemia. Therefore particular attention is devoted to the research of so-called atypical antipsychotic medicaments having less side effects which are effective in the treatment of both positive and negative schizophrenia symptoms. A multireceptor activity of arylpiperazine structures, antagonists of dopamine receptors – atypical antipsychotic medicaments, recommends their use in the treatment of schizophrenia.

Key words: schizophrenia – classic and atypical antipsychotic drugs – substituted arylpiperazines

• PERSONALITIES

VI. Špringer, P. Kovács: Milan Chalabala – *In memoriam* 21. 9. 1928 – 24. 12. 2003

/p. 19

• ANNOUNCEMENTS /P. 20 – 30

• NEW BOOKS /P. 31